

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „СТОЛИЧЕН АВТОТРАНСПОРТ“ ЕАД се състои в извършване на обществен превоз на пътници с автобуси, техническо обслужване и текущ ремонт, реализация на приходи и контрол, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 121683408. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София, ул. „Житница“ № 21.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на фондова борса. Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите в състав:

Председател: Красимира Иванова Михайлова

Членове:

Слав Йорданов Монов

Илия Добромиров Гътовски

Изпълнителен директор: Слав Йорданов Монов

Одитен комитет:

Иван Валериев Петков

Светослав Величков Тодоров

Станчо Цветанов Станков

Численост на персонала на 31.12.2018 г. е 1 886 служители (на 31.12.2017 г. - 1 938 служители). Крайният собственик на капитала на Дружеството е Столична община.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Дружеството отчита загуба за 2018 г. в размер на 2 224 хил. лв. (2017 г.: 503 хил. лв.) и натрупана загуба 23 808 хил. лв. (2017 г.: 21 393 хил. лв.). Текущите пасиви на Дружеството към 31 декември 2018 г. надвишават текущите активи с 5 309 хил. лв. Тези обстоятелства показват наличието на съществена несигурност, която може да породи значително съмнение относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие.

Съгласно договор No СО-РД-56-1008 от 05.12.2013 г. между Столична община, Център за градска мобилност ЕАД и Столичен Автотранспорт ЕАД, дружеството осъществява превоз на пътници по определени от Столична община маршрути и цени в границите на ежегодно утвърдена, преди започване на съответната календарна година икономическа рамка, определяща разходите и приходите за тази дейност. С Решение № 50 от 31.01.2019 г. на Столичен общински съвет е приета икономическата рамка на обществения градски транспорт в Столична община за 2019 г.

Ръководството очаква, че въз основа на подписания договор № СО-РД-56-1008 / 05.12.2013 г. със Столична община за срок от десет години, считано от 01.01.2014 г., удължен с Решение №768 от

23.11.2017 г. на Столичен общински съвет до месец декември 2028 г., Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи дейността си в бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Дружеството е използвало преходното облекчение и е избрало да не преизчислява предходни периоди. Разлики, възникващи от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка се признават в неразпределената печалба.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

- Класификация и оценяване на финансовите активи на Дружеството

Ръководството държи финансови активи, за да събира свързаните с тях договорни парични потоци.

<u>Оценъчна категория</u>			<u>Ефекти от прилагане на МСФО 9</u>			
Финансови активи съгласно МСС 39	Финансови активи съгласно МСФО 9		Салдо 31 декември 2017 г. МСС 39	Рекласификация	Очаквани кредитни загуби/ Преоценка	Салдо 1 януари 2018 г. МСФО 9
Текущи финансови активи						
Търговски вземания	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	192	-	(3)	189
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	5 326	-	(5)	5 321
Други вземания	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	258	-	(121)	137
Пари и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	16 133	-	(84)	16 049
			21 909	-	(213)	21 696

Ефектът от прилагането на МСФО 9 върху отсрочените данъци е оповестен в приложение 8.

- Обезценка на финансови активи по модела на очакваните кредитни загуби

Натрупаната загуба от обезценка към 31 декември 2017 г. се равнява с началното салдо на натрупаната обезценка към 1 януари 2018 г., както следва:

	Обезценка на търговски вземания	Обезценка на други вземания	Обезценка на вземания от свързани лица	Обезценка на пари и парични еквиваленти
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 31 декември 2017 г. – изчислена съгласно МСС 39	-	(672)	-	-
Суми, признати в неразпределената печалба	(3)	(121)	(5)	(84)
Към 1 януари 2018 г. – изчислена съгласно МСФО 9	(3)	(793)	(5)	(84)

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (наричан по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт е приложен ретроспективно без преизчисление, като е изчислено, че няма кумулативен ефект от първоначалното прилагане, което да бъде признато като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2018 г.

Прилагането на МСФО 15 засяга основно предоставяните от Дружеството услуги, свързани със сключен дългосрочен договор за превоз на пътници, техническо обслужване и текущ ремонт на возилата. Дружеството е извършило преценка дали действа като принципал или агент и е определило подход за признаване на приходите си, оповестени детайлно в поясненията към приходите.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на настоящия финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2018 г. е представен един сравнителен период, тъй като Дружеството не е извършило ретроспективни преизчисления на позиции във финансовия отчет, прекласифициране на позиции или ретроспективно прилагане на счетоводна политика.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 19.

Основните дейности, от които Дружеството генерира приходи включват:

- приходи за извършване на обществен превоз на пътници, включително приходи от продажба на билети от водач;
- приходи от други договори за превоз на пътници;
- приходи от управление на транспортни процеси;
- приходи от наем на рекламни площи и активи;
- приходи от финансираня;
- Други приходи – приходи от настъпили застрахователни събития, сервизни услуги, годишни технически прегледи; приходи от липси и начети (дефицит на билети), приходи от вторични суровини и отработени масла.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или като вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Дружеството признава приходи:

- от извършване на услуга за превоз на пътници с течение на времето, (съгласно МСФО 15).
- от сервизни услуги и годишни технически прегледи в момента, в който услугата е предоставена на клиента съгласно (МСФО 15).
- от наем на рекламни площи и наем на активи по линейния метод за срока на договора за наем, съгласно (МСФО 17).

Дружеството е обвързано с дългосрочен договор за обществен превоз на пътници между Столична Община, Столичен Автотранспорт ЕАД и Център за градска мобилност ЕАД. Дружеството не разполага с правомощия за определяне на цената на предоставяната услуга, поради което, ползата, която може да получи от тези услуги е ограничена. Това се дължи на задължението му да прилага тарифа, определена от Столична община, на база Наредба за превоз на пътници на Столичен общински съвет. В резултат на това дружеството не изпълнява агентска функция и отчита целия приход.

4.4.1. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки и услуги

Продажбата на стоки включва продажба на материали. Предоставянето на услуги включва сервизни услуги и годишни технически прегледи на външни клиенти. Приход се признава, в момента когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки и в момента, в който услугата е предоставена на клиента. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.4.2. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват основно превоз на пътници по линиите на масовия градски транспорт в гр. София, както и несъществени по обем случайни превози и превози по сключени договори. Приход от предоставени услуги за превоз на пътници се признава с течение на времето, на база обслужени автобусни линии по разписание и отчет за изминати километри. Дружеството е обвързано с дългосрочен договор със Столична община за предоставяне на транспортни услуги.

Приход от наеми на дълготрайни активи, рекламен наем и други се признава текущо при тяхното възникване по линейния метод за срока на договора за наем.

4.4.3. Приходи от финансиране

Финансиране свързано с нетекущи активи се признава като приход систематично за срока на полезния живот на актива, за който е предоставено, до размера на амортизациите признати като разход за периода. Компенсации и субсидии от държавния бюджет, несвързани с активи, съгласно Икономическа рамка към договор No CO – РД – 56 – 108 / 05.12.2013 г. между Столична община, Център за градска мобилност ЕАД и Столичен автобусен транспорт ЕАД се признават като приход от финансиране. Дружеството признава приход при получаване на финансирането.

4.4.4. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват Програмни продукти и Права върху интелектуална собственост (закупена лицензия за радиочестоти ползвани за дейността на Дружеството). Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 6-7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Последващото оценяване на сгради, машини, транспортни средства, стопански инвентар, компютри и други се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 25-60 години
- Машини 10 години
- Транспортни средства 5 - 12 години
- Стопански инвентар 6 - 7 години
- Компютри 2 години
- Други 6 – 30 години

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Отчитане лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

4.12.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството е страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.12.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Използваните от Дружеството подходи за оценка са както следва:

Тип на актива	Категории МСС 39	Категории МСФО 9	Подход на оценка
Краткосрочни търговски вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Краткосрочни вземания от свързани лица	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Парични средства и еквиваленти	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход

Формула за определяне на очакваните кредитни загуби на парични средства в банки

$$ECL = EAD \cdot LGD \cdot PD$$

- EAD - Сума на депозираните средства, вкл. депозити на виждане (разплащателни сметки);
- LGD - В зависимост от кредитния рейтинг, присъединен на банката прилагаме стойност на LGD;
- PD - В зависимост от кредитния рейтинг, присъединен на банката прилагаме стойност на LGD.

ECL (OK3) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяка експозиция към финансова институция, към която е изложено Дружеството.

Общи постановки на подхода за обезценка краткосрочни търговски вземания и вземания от свързани лица

Дружеството винаги оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за: търговски вземания или активи по договор, които произтичат от сделки, попадащи в обхвата на МСФО 15, и които:

- не съдържат съществен компонент на финансиране (или, когато предприятието прилага практически целесъобразна мярка за договори със срок от една година или по-кратък) в съответствие с МСФО 15; или
- за активи по договор, които са в обхвата на МСФО 15 (активи или вземания) и съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството признава коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Тази счетоводна политика се прилага както за отделни търговски вземания и активи по договори, така и за всички подобни търговски вземания или активи по договор. Съгласно опростения подход не е необходимо да се извършва мониторинг за значителното увеличение на кредитния риск, ако има възникнало такъв. Вместо това, от Дружеството се изисква да измерва непрекъснато очакваните кредитни загуби за целия срок на актива.

Прилагане на матрица за обезценка

Матрицата на обезценка представлява прилагането на съответните проценти на загуби към салдата от търговски вземания и вземания от свързани лица (т.е. възрастов анализ на търговски вземания). Дружеството прилага различни проценти на загуби, калкулирани на база историческа информация, в зависимост от броя на дните, през които търговските вземания и вземанията от свързани лица са просрочени.

Метод за определяне на историческите загуби:

Дружеството анализира събираемостта на търговските вземания и вземанията от свързани лица на база на историческа информация, генерирана за последните 3 периода, предхождащи текущия отчетен период. За целта, тези вземания се групират в отделни категории според периода им на погасяване. Процентът исторически загуби се калкулира като отношение между непогасената част от всички анализирани вземания към определен момент към вземанията, попадащи в съответната категория на погасяване.

Дружеството определя, дали историческите загуби са възникнали при икономически условия, които се е очаквало, че съществуват към датата на баланса. В зависимост от това, Дружеството коригира при необходимост избраните исторически проценти на загуби с наличната към момента информация.

Определяне на очакваните загуби:

Дружеството изготвя възрастов анализ на несъбраните вземания към датата на изготвяне на финансовия отчет. Търговските вземания и вземанията от свързани лица се разпределят в същите категории, използвани при метода за определяне на историческите загуби. Очакваните загуби се изчисляват като всяка категория вземания се умножава със съответния за нея процент, изчислен по метода за определяне на историческите загуби.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В рамките на контрагентските взаимоотношения възникват спорни въпроси. В случаите в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания.

Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Формула за определяне на очакваните кредитни загуби на съдебни и присъдени вземания

$$ECL = EAD * LGD * PD$$

- EAD – брутна стойност на вземането
- LGD – $\text{Max LGL} = 1 - \text{KC}$ в % (коефициент на събираемост на съдебните вземания за период от 3 спрямо салдо от предходна година)
- PD – 100%

Max LGL е максималната загуба, която Дружеството очаква да реализира в резултат от вече настъпилото неизпълнение и историята на събиране на посочените вземания.

ECL (OK3) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи.

Коефициент на събираемост на съдебни и присъдени вземания

$$KC = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{\text{Парични постъпления}_{t+1}}{\text{Салдо съдебни вземания}_t}}{n}$$

- n – брой периоди
- t – номер на периода

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските вземания, вземанията от свързани лица и други вземания.

• Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.12.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажменти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

4.12.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.13. Финансови инструменти, съгласно МСС 39, до 31.12.2017

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивиденди се признават, когато дивидентите са одобрени от едноличния акционер.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.18.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити.

4.17. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви, общи резерви, резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.18. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очакван ръст на заплатите и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“. Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.19. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток

да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.20. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.19.

4.20.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.21. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.21.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява

очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.21.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2018 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, обем на транспортната задача, извършването на текущи ремонти и други технически и експлоатационни фактори.

4.21.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещото потребление на балансовата стойност на материалните запаси в размер на 3 271 хил. лв. (2017 г.: 2 648 хил. лв.) се влияе основно от необходимостта за текущо и аварийно поддържане на автобусния парк.

4.21.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.19.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 2 712 хил. лв. (2017 г.: 2 455 хил. лв.) се базира на статистически показатели за смъртност на населението в България, темп на текучество на персонала и предвидени бъдещи увеличения на трудовите възнаграждения в Дружеството. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година на база доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции.

4.19.6 Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти '000 лв.			
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	954			
Салдо към 31 декември 2018 г.	954			
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2018 г.	(569)			
Амортизация	(209)			
Отписани активи	-			
Салдо към 31 декември 2018 г.	(778)			
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	176			

	Програмни продукти '000 лв.	Аванси '000 лв.	Разходи за придобиване '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2017 г.	552	-	415	967
Новопридобити активи, закупени	418	-	(415)	3
Отписани активи	(16)	-	-	(16)
Салдо към 31 декември 2017 г.	954	-	-	954
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2017 г.	(424)	-	-	(424)
Амортизация	(161)	-	-	(161)
Отписани активи	16	-	-	16
Салдо към 31 декември 2017 г.	(569)	-	-	(569)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	385	-	-	385

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и разходи за придобиване на дълготрайни активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Сгради	Машини, оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и р-ди за придобиване	Предоставени аванси	Общо
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2018 г.	19 759	8 315	10 487	190 587	474	88	229 710
Новопридобити активи	-	465	2 072	39 254	9 545	311	51 647
Отписани активи	-	-	(303)	(6 766)	(13)	-	(7 082)
Рекласифицирани	-	-	88	-	-	(88)	-
Апортна вноса	-	-	814	-	-	-	814
Салдо към 31 декември 2018 г.	19 759	8 780	13 158	223 075	10 006	311	275 089
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(4 376)	(6 998)	(110 507)	(314)	-	(122 195)
Отписани активи	-	-	295	6 753	13	-	7 061
Амортизация	-	(324)	(611)	(8 772)	(27)	-	(9 734)
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(4 700)	(7 314)	(112 526)	(328)	-	(124 868)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	19 759	4 080	5 844	110 549	9 678	311	150 221

Към 31 декември 2018 г. е нает независим оценител, с цел определяне на справедливите стойности на земите на дружеството към 31.12.2018 г., както и оценка за съответствие на балансовата стойност на сградите с пазарните цени. В резултат на извършената оценка е установено, че справедливата стойност на земите на Дружеството не се е променила спрямо 31.12.2017 г. и не е необходима допълнителна преоценка.

През 2018 г. Дружеството е придобило основно и допълнително оборудване за Газстанция, като апортна вноски от Столична община на стойност 814 хил. лв. Оборудването е включено в група „Машини и оборудване от „Имоти, машини и съоръжения“.

През 2018 г. Дружеството е придобило чрез финансов лизинг 20 броя единични електрически автобуси YUTONG модел ZK6128BEVG, включително допълнително оборудване. Същите са въведени в експлоатация през отчетния период. Автобусите и допълнителното оборудване са включени съответно в група „Транспортни средства“ на стойност 15 186 хил. лв., група „Съоръжения“ на стойност 1 495 хил. лв. и група „Разходи за придобиване“ на стойност 16 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“.

През 2018 г. Дружеството е придобило чрез финансов лизинг 60 броя единични газове автобуси BMC 320 Procity CNG. Същите са въведени в експлоатация през отчетния период. Автобусите са включени в група „Транспортни средства“ на стойност 23 000 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“.

През 2018 г. Дружеството е придобило 21 броя единични газове автобуси YUTONG модел ZK6126HGA включително специализирано оборудване. Финансирането е осигурено от Столична община като „капиталов трансфер“. Автобусите са включени в група „Разходи за придобиване“ на стойност 7 686 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения. Договорното задължение е за придобиване на 22 броя единични газове автобуси YUTONG модел ZK6126HGA на основание договор от 03.07. 2018 г., като последният автобус и допълнителното оборудване са доставени през 2019 г.

През 2018 г. Дружеството е придобило 10 броя единични употребявани автобуси MERCEDES BENZ INTURO. Автобусите са включени съответно в група „Транспортни средства“ на стойност 1 068 хил. лв. и група „Разходи за придобиване“ на стойност 712 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“. Договорното задължение за придобиване на 10 броя единични употребявани автобуси MERCEDES BENZ INTURO на основание договор от 08.11.2018 г. е изпълнено.

През 2018 г. Дружеството е подписало договор за финансов лизинг на 60 броя съчленени газове автобуси на стойност 33 210 хил. лв. без лизинговото оскъпяване (40 556 хил. лв. с лизинговото оскъпяване). Доставка на автобусите ще бъде извършена през 2019 г.

Към 31.12.2018 г. част от имотите на поделение „Земляне“ се използват във връзка с реализацията на Трети метродиаметър на Софийския метрополитен. Съгласно решение №688 на Столичен общински съвет е дадено съгласие Столична община да придобие от държавата, след изваждане от капитала на „Национална спортна база“ ЕАД, безвъзмездно правото на собственост върху недвижим имот - частна държавна собственост, с площ от 23 574 кв.м. във връзка с изграждане на новото метродепото от Трети метродиаметър на Софийския метрополитен и разширение на гараж за автобуси на градския транспорт. Към 31.12.2018 г. и до датата на изготвяне на финансовия отчет не е взето решение от едноличния акционер и не е регистрирано завеждане или отписване на активи като част от имуществото на Дружеството.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Балансовата стойност на активите, закупени на финансов лизинг е оповестена в пояснение 7.1. Дружеството не е заложило други имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Балансовата стойност за сравнителния период може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Сгради	Машини, оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и р-ди за придобиване	Предоставени аванси	Общо
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2017 г.	19 759	8 349	10 102	190 969	827	26	230 032
Новопридобити активи	-	-	605	-	62	88	755
Отписани активи	-	(201)	(475)	(382)	(19)	-	(1 077)
Рекласифицирани	-	167	255	-	(396)	(26)	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	19 759	8 315	10 487	190 587	474	88	229 710
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(4 197)	(6 975)	(102 392)	(312)	-	(113 876)
Отписани активи	-	143	446	382	20	-	991
Амортизация	-	(322)	(469)	(8 497)	(22)	-	(9 310)
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(4 376)	(6 998)	(110 507)	(314)	-	(122 195)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	19 759	3 939	3 489	80 080	160	88	107 515

7. Лизинг

7.1. Финансов лизинг като лизингополучател

През 2018 г. Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг транспортни средства (автобуси) и оборудване. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 39 177 хил. лв. Активите са включени в група „Транспортни средства“ и група „Съоръжения“ от „Имоти, машини и съоръжения“ (вж. пояснение 6).

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на сравнителния периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 години	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2018 г.				
Лизингови плащания	6 238	24 954	18 825	50 017
Дисконтиране	(2 209)	(6 255)	(1 465)	(9 929)
Нетна настояща стойност	4 029	18 699	17 360	40 088

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване при приключване на съответния лизингов договор. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Дружеството.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 40 088 хил. лв., която отразява настоящата им стойност.

Дружеството е придобило транспортни средства по следните финансово обвързани лизингови договори:

- Договор № А-44 от 19.04.2018 г. с „БАКБ Файненс“ ЕАД за доставка на 60 броя единични газови автобуси „BMC 320 Procity CNG“ със срок на лизинговия договор 8 години, и опция за прехвърляне на собствеността. „БАКБ Файненс“ ЕАД неотменимо е прехвърлило всички вземания за дължимите от Дружеството лизингови вноски и остатъчната стойност по договор № А-44 от 19.04.2018 г на „Българо Американска Кредитна Банка“ АД, на основани сключен договор за цесия от 07.06.2018 г. между „БАКБ Файненс“ ЕАД и „Българо-Американска Кредитна Банка“ АД.

- Договор № А-46 от 20.04.2018 г. с „Евролийз Ауто“ ЕАД за доставка на 20 броя единични електрически автобуси YUTONG модел ZK6128BEVG със срок на лизинговия договор 8 години. „Евролийз Ауто“ ЕАД е учредило особен залог в полза на „Българска банка за развитие“ АД.

7.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	До 1 година '000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	30
Към 31 декември 2017 г.	33

Дружеството има следните договори за оперативен лизинг:

Договор за оперативен лизинг № А-135 от 24.11.2017 г. с „Ауто Франс 3000“ ЕООД за наемане на четири броя употребявани леки автомобили, с пълно обслужване за срок от 12 месеца. Размерът на лизинговите вноски за срока на договора е 36 (тридесет и шест) хил. лв.

Договор за оперативен лизинг № А-144 от 14.11.2018 г. с „Еспас Ауто“ ЕООД за наемане на пет броя употребявани леки автомобили, с пълно обслужване за срок от 12 месеца. Размерът на лизинговите вноски за срока на договора е 32 (тридесет и две) хил. лв.

Лизинговите плащания за отчетния периода възлизат на 30 хил. лв. (2017 г.: 36 хил. лв.) Същите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Външни услуги“

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	1 януари 2018	Ефект от прилагане на МСФО 9	1 януари 2018	Признати в всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017
	'000 лв.			'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи						
Имоти, машини и съоръжения	1 405	-	1 405	-	3	1 408
Текущи активи						
Обезценка на МЗ	(7)	-	(7)	-	4	(3)
Обезценка на финансови активи	(91)	(21)	(112)	-	17	(95)
Пасиви						
Други задължения към персонала за компенсирани отпуски	(199)	-	(199)	-	(80)	(279)
Пенсионни и други задължения към персонала	(108)	-	(108)	-	(26)	(134)
Провизии	(62)	-	(62)	-	9	(53)
Актуерски загуби	(134)	-	(134)	(3)	-	(137)
	804	(21)	783	(3)	(73)	707
Признати като:						
Отсрочени данъчни активи	(601)					(701)
Отсрочени данъчни пасиви	1 405					1 408
Нетно отсрочени данъчни пасиви	804					707

Отсрочените данъци за сравнителния период 2017 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	1 януари 2017	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	1 401	-	4	1 405
Текущи активи				
Обезценка на МЗ	(8)	-	1	(7)
Обезценка на търговски вземания	(92)	-	1	(91)
Пасиви				
Други задължения към персонала за компенсирани отпуски	(145)	-	(54)	(199)
Пенсионни и други задължения към персонала	(104)	-	(4)	(108)
Провизии	(65)	-	3	(62)
Актуерски загуби	(140)	6	-	(134)
	847	6	(49)	804
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(554)			(601)
Отсрочени данъчни пасиви	1 401			1 405
Нетно отсрочени данъчни пасиви	847			804

Дружеството не признава отсрочени данъчни активи за данъчни загуби както следва:

Година на данъчната загуба	Година, до която може да се приспада	Данъчна загуба '000 лв.
2014	2019	2 117
2015	2020	6 185
2018	2023	1 305
Общо:		9 607

Всички други отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в отчета за финансовото състояние.

9. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Материали	3 271	2 648
Материални запаси	3 271	2 648

През 2018 г. общо 27 525 хил. лв. (2017 г.: 25 284 хил. лв.) от материалните запаси са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

През 2018 г. няма намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в предходни периоди.

Материалните запаси към 31.12.2018 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

10. Търговски вземания

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Търговски вземания, брутно	268	192
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски вземания	(4)	-
Общо финансови активи	264	192
Авансови плащания	26	27
Общо нефинансови активи	26	27
Търговски вземания	290	219

Търговските вземания са представени по амортизирана стойност, намалена със сумите, които не се очаква да бъдат събрани. Последните са представени като загуби от обезценка.

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Същите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
МТК груп ООД	211	130
Карат С АД	8	8
Методия Уеб ООД	6	6
Евро импекс ЕООД	5	15
Българска автомобилна индустрия ЕАД	5	-
Униглас ЕООД	4	4
Топливо газ ЕООД	3	-
Геометро Земяне	2	6
Димел ЕООД	2	2
Еридантранс ООД	1	2
Други	17	19
	264	192

Анализ на нетната балансова стойност на търговски вземания е представен в пояснение 30.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представен по следния начин:

	2018 г. '000 лв.
Салдо към 1 януари	-
Ефект от прилагане на МСФО 9	(3)
Салдо към 1 януари (преизчислено)	(3)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(1)
Салдо към 31 декември	(4)

11. Други вземания

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
ДДС за възстановяване	2 757	-
Предплатени разходи	473	433
Нефинансови активи	3 230	433
Присъдени вземания	383	382
Разни дебитори	203	389
Вземания по съдебни спорове	151	152
Разчети по липси и начети	3	7
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на съдебни, присъдени и други вземания	(691)	(672)
Финансови активи	49	258
	3 279	691

Всички съдебни, присъдени и други вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение. Приложен е опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Същите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на други вземания може да бъде представен по следния начин:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Салдо към 1 януари	(672)	-
Ефект от прилагане на МСФО 9	(121)	-
Салдо към 1 януари (преизчислено)	(793)	(680)
Отписани суми (несъбираеми)	102	8
Салдо към 31 декември	(691)	(672)

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018 '000 лв.	2016 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	7 814	16 094
- евро	2	1
Краткосрочни депозити (в български лева)	29	38
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	7 845	16 133
Ефект от очаквани кредитни загуби	(22)	-
Пари и парични еквиваленти	7 823	16 133

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на парични средства може да бъде представен по следния начин:

	2018 '000 лв.
Салдо към 1 януари	-
Ефект от прилагане на МСФО 9	(84)
Салдо към 1 януари (преизчислено)	(84)
Възстановяване на загуба от обезценка	62
Салдо към 31 декември	(22)

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 32 617 209 обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2018	2017
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	31 803 480	31 803 480
Емисия на акции	813 729	-
Брой издадени и напълно платени акции	32 617 209	31 803 480
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	32 617 209	31 803 480

Едноличен акционер на Дружеството към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. е Столична община.

През 2018 г Столична община апортира в капитала на Дружеството основно и допълнително оборудване, представляващо част от автомобилна газопълначна компресорна станция в АП Малашевци. Столична община увеличава капитала на Дружеството с извършената непарична вноска,

на стойност 813 729 лв., чрез издаване на нови 813 729 броя поименни акции с номинална стойност 1 (един) лев всяка. Промяната е вписана в Търговския регистър на Агенцията по вписванията на 02.03.2018 г.

13.2. Други резерви

Всички суми са в '000 лв.

	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	Общо
Салдо към 1 януари 2018 г.	31	15 959	(1 180)	14 810
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	(32)	(32)
Салдо към 31 декември 2018 г.	31	15 959	(1 212)	14 778
Салдо към 1 януари 2017 г.	31	15 959	(1 236)	14 754
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	56	56
Салдо към 31 декември 2017 г.	31	15 959	(1 180)	14 810

14. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Съдебни дела '000 лв.	
Балансова стойност към 1 януари 2018 г.		629
Допълнителни провизии		10
Използвани суми		(100)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.		539
	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Текущи		
Балансова стойност	539	629
	539	629

15. Възнаграждения на персонала

15.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за заплати	(30 411)	(30 295)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(16 593)	(16 686)
Разходи за персонала	(47 004)	(46 981)

15.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	1 664	1 409
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	1 664	1 409
Текущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	1 048	1 046
Други краткосрочни задължения към персонала	6 281	5 399
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	7 329	6 445

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2019 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите десет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	2 455	2 416
Актьорска (печалба)/загуба за периода	36	(61)
Разходи за текущ трудов стаж	709	600
Изплатени суми за пенсиониране	(507)	(525)
Разходи за лихви	19	25
Провизии за пенсиониране в края на годината	2 712	2 455

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актьорски допускания:

	2018	2017
Дисконтов процент	0.75%	1.02%
Очакван процент на увеличение на заплатите:		
За 2018 г.		1%
За 2019 г.	1%	1%
След 2019 г.	1%	1%
Средна продължителност на живота	По данни от НСИ	По данни от НСИ
Статистика за текучеството на персонала	9%	8%

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения след консултации с независими актьорски оценители. Тези допускания са използвани при определянето на размера на пенсионните задължения за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения. Несигурност в оценките съществува особено по отношение на очаквания процент на промяна в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата, в размера на плащания при пенсиониране или в условията за тяхното получаване и др.,

които могат да варират съществено при бъдещите преценки за задължения на Дружеството за изплащане на дефинирани доходи.

Общата сума на разходите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за персонала		
Разходи за текущ трудов стаж	(709)	(600)
Разходи за персонала	(709)	(600)
Разходи за лихви	(19)	(25)
Актюерска печалба / (загуба), призната в друг всеобхватен доход	(36)	61
Общо разходи, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	(764)	(564)

Разходите за трудов стаж са включени на ред „Други разходи“, нетните разходи за лихви са включени на ред „Финансови разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (вж. пояснение 24).

16. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи:		
Бент ойл АД	3 206	2 933
Райна Княгина-П ЕООД	149	-
Топлофикация София ЕАД	135	103
Панавтотрейд АД	82	19
Турбо тракс България ООД	71	-
ЧЕЗ Електро България АД	70	56
МВБ Трак Енд Бъс България	51	102
Други	332	801
	4 096	4 014

17. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Данък върху доходите на физически лица	246	241
Данък добавена стойност	-	863
Други данъци и дългове	22	35
	268	1 139

18. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи:		
Финансиране	70 469	71 723
Нетекущи нефинансови пасиви	70 469	71 723
Текущи:		
Разчети по гаранции	335	309
Други кредитори	104	138
Разчети за застраховане	63	4
Финансови пасиви	502	451
Финансиране	9 016	8 343
Нефинансови пасиви	9 016	8 343
	9 518	8 794

19. Приходи от продажба на услуги

Приходите от продажба на услуги на Дружеството, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Продажба на услуги на Център за градска мобилност ЕАД	70 486	69 976
Продажба на билети от водачи	6 485	6 793
Приходи от наеми	376	217
Приходи от други услуги	211	192
	77 558	77 178
 Време на признаване на прихода		
В определен момент	6 625	
С течение на времето	70 557	
Приходи извън обхвата на МСФО 15	376	
	77 558	

Приходите от извършването на превоз на пътници се признават с течение на времето. Приходи от сервизни услуги, от годишни технически прегледи, включени в други приходи, се признават, в момента, в който услугата е предоставена на клиента. Приходи от наем се признава като доход по линейния метод за срока на договора за наем, съгласно МСС 17.

Приходи на стойност 70 486 хил. лв. (2017 г.: 69 976 хил. лв.) са отчетени от един значим клиент Център за градска мобилност ЕАД. Тези приходи от договори с клиенти представляват 91% от всички приходи от продажба на услуги на Дружеството.

20. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от финансираня	10 339	9 279
Приходи от други продажби	388	827
	10 727	10 106
Време на признаване на прихода		
В определен момент	217	
С течение на времето	6	
Приходи извън обхвата на МСФО 15	10 504	
	10 727	

Приходи от финансиране свързано с нетекущи активи се признава като приход систематично за срока на полезния живот на актива, за който е предоставено, до размера на амортизациите признати като разход за периода, съгласно МСС 20. Приходи от продажба на активи се признават, в момента, в който активите се предадат за вторични суровини или се предадат на клиента. Приходи от почивно дело се признават с течение на времето.

21. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за дизелово гориво и природен газ	(19 584)	(18 669)
Разходи за резервни части	(4 064)	(3 052)
Разходи за електроенергия	(869)	(838)
Разходи за бензин, смазочни м-ли и подобрители	(753)	(685)
Разходи за топлоенергия	(774)	(596)
Разходи за гуми	(411)	(413)
Разходи за работно и специално работно облекло	(57)	(59)
Други материални разходи	(1 013)	(972)
	(27 525)	(25 284)

22. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за застраховки	(1 138)	(1 521)
Разходи по договори за услуги	(1 293)	(1 371)
Разходи за ремонт	(583)	(252)
Разходи за местни данъци и такси	(183)	(244)
Разходи за охрана	(331)	(112)
Разходи за съобщителни услуги	(50)	(45)
Разходи по оперативен лизинг	(30)	(36)
Разходи за одиторски услуги	(17)	(17)
Други външни услуги	(545)	(446)
	(4 170)	(4 044)

23. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(709)	(600)
Отчетна стойност на бракувани материали	(45)	(271)
Неустойки по договорни плащания	(315)	(233)
Кarti на членове на семействата	(101)	(99)
Неамортизирана част на бракувани ДА	(21)	(85)
Отписани вземания	(5)	(8)
Други разходи	(170)	(594)
	(1 366)	(1 890)

24. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(391)	-
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(19)	(25)
Общо разходи за лихви	(410)	(25)
Банкови такси	(165)	(142)
Финансови разходи	(575)	(167)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	1	2
Общо приходи от лихви	1	2
Финансови приходи	1	2

25. Приходи от данъци върху дохода

Очакваните приходи от данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2017 г.: 10 %), и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Печалба /(загуба) преди данъчно облагане	(2 297)	(552)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	1 266	1 207
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(1 366)	(1 262)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	73	49
Приходи от данъци върху дохода	73	49
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	4	(6)

Пояснение 8 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

26. Загуба на акция и дивиденди

26.1. Загуба на акция

Основната загуба на акция е изчислена, като за числител е използвана нетната загуба, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, са представени, както следва:

	2018	2017
Загуба, подлежаща на разпределение (в лв.)	(2 224 000)	(503 000)
Среднопретеглен брой акции	32 481 588	31 803 480
Загуба на акция (в лв. за акция)	(0.068)	(0.016)

26.2. Дивиденди

През 2018 г. Дружеството не е начислило дивидент на своя едноличен акционер.

27. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, други свързани лица под общ контрол и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се уреждат чрез безналични плащания.

27.1. Сделки със собствениците

През 2018 г. и 2017 г. не са извършвани сделки със собствениците.

27.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Продажба на услуги		
- продажба на услуги на Център за градска мобилност ЕАД	70 486	69 976
- продажба на услуги на Столичен електротранспорт ЕАД	1	1
Покупки на услуги		
- покупки на услуги от Център за градска мобилност ЕАД	195	190
- покупки на услуги от Столична община	1	7

27.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	140	155
Разходи за социални осигуровки	7	7
Общо краткосрочни възнаграждения	147	162
Общо възнаграждения	147	162

28. Разчети със свързани лица в края на годината

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол		
Център за градска мобилност ЕАД	5 855	5 326
Общо брутно текущи вземания от свързани лица	5 855	5 326
Очаквани кредитни загуби от вземания от свързани лица	(5)	-
Общо текущи вземания от свързани лица	5 850	5 326
Текущи		
Задължения към:		
- собственици	-	-
- други свързани лица под общ контрол		
Център за градска мобилност ЕАД	31	128
- ключов управленски персонал	12	10
Общо текущи задължения към свързани лица	43	138

Вземанията от свързани лица са представени по амортизирана стойност, намалена със сумите, които не се очаква да бъдат събрани и очаквани кредитни загуби. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на може да бъде представен по следния начин:

	2018 г. '000 лв.
Салдо към 1 януари	-
Ефект от прилагане на МСФО 9	(5)
Салдо към 1 януари (преизчислено)	(5)
Салдо към 31 декември	(5)

29. Условни активи и условни пасиви

През годината са предявени различни правни иски към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии (вж. пояснение 14), ръководството на Дружеството счита, че няма вероятност те да доведат до съществени разходи за Дружеството при уреждането им.

30. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	6 163	-
Пари и парични еквиваленти	7 823	-
Общо финансови активи	13 986	-
Финансови активи (до 31.12.2017 г.)	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	-	5 776
Пари и парични еквиваленти	-	16 133
Общо финансови активи	-	21 909
Финансови пасиви	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Нетекущи пасиви:		
Задължения по финансов лизинг	36 059	-
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	4 629	4 593
Задължения по финансов лизинг	4 029	-
	8 658	4 593
Общо финансови пасиви	44 717	4 593

Вижте пояснение 4.11 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 31.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 30. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

31.1. Анализ на пазарния риск

31.1.1. Валутен риск

Сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Финансовите активи, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, включват пари и парични еквиваленти и са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	Евро '000 лв.
31 декември 2018 г.	
Финансови активи	2
Общо излагане на риск	2
31 декември 2017 г.	
Финансови активи	1
Общо излагане на риск	1

Излагането на риск от промени във валутните курсове е незначително, тъй като относителния дял на финансовите активи, които са деноминирани в чуждестранна валута, в общия размер на финансовите активи на Дружеството е несъществен. Представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

31.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните заеми на Дружеството да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти. Лихвени заеми не са налични за периода и поради това Дружеството не е изложено на лихвен риск.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и наличните парични средства. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Групи финансови активи – балансови стойности:	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	6 163	-
Пари и парични еквиваленти	7 823	-
Общо финансови активи	13 986	-
Финансови активи (до 31.12.2017 г.)	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	-	5 776
Пари и парични еквиваленти	-	16 133
Общо финансови активи	-	21 909

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на търговските и други вземания е следната:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
До 6 месеца	13	2
Между 6 месеца и 1 година	10	6
Над 1 година	11	22
Общо	34	30

Необезценените просрочени финансови активи над една година към 31 декември са общо 11 хил. лв. (2017 г.: 22 хил. лв.) и включват други вземания (съдебни и присъдени вземания над една година 11 хил. лв. (2017 г.: 22 хил. лв.)). Правният отдел на Дружеството очаква решенията на съда за съдебните вземания да бъдат в полза на Дружеството, след което да се пристъпи към събиране на тези вземания.

Ръководството е направило анализ на просрочените вземания, на база исторически опит и анализ на платежоспособността на съответния контрагент и промени в договорените условия за плащане. Към 31 декември 2018 г. ръководството е преценило, че не е необходима допълнителна обезценка на просрочените вземания. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на контрагентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството е изложено на значителен кредитен риск към следния най-значителен контрагент: Център за градска мобилност ЕАД.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

31.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Дружеството държи пари в брой и в разплащателни сметки, за да посреща ликвидните си нужди.

Към 31 декември 2018 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	Текущи До 1 година '000 лв.	Текущи От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Задължения по финансов лизинг	6 238	24 954	18 825
Търговски и други задължения	4 629	-	-
Общо	10 867	24 954	18 825

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.

**Текущи
До 1 година
'000 лв.**

Търговски и други задължения
Общо

4 593

4 593

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

32. Оценяване по справедлива стойност

32.1. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2018 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2018 г.

**Ниво 3
'000 лв.**

Имоти, машини и съоръжения:
- земи

19 759

31 декември 2017 г.

**Ниво 3
'000 лв.**

Имоти, машини и съоръжения:
- земи

19 759

Справедливата стойност на земята на Дружеството е определена на базата на доклад на независим лицензиран оценител.

Земи (Ниво 3)

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. В резултат на извършената оценка е установено, че към 31.12.2018 г. справедливата стойност на земята не се е променила спрямо 31.12.2017 г. Последна предишна оценка от независим лицензиран оценител е била извършена към 31 декември 2017 г.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствен капитал към нетния дълг.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да предложи промяна на сумата на дивидентите, изплащани на едноличния акционер, да продаде активи, за да намали задълженията си и др.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Собствен капитал	36 189	37 822
Дълг	134 721	95 095
- Пари и парични еквиваленти	(7 823)	(16 133)
Нетен дълг	126 898	78 962
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг	1:3.50	1:2.09

34. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

35. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 12 март 2019 г.